

Posudek oponenta na diplomovou práci Martina Zikmunda „Pozemková reforma v období první ČSR“

Problematika, kterou si diplomant zvolil za téma své diplomové práce, se zaměřuje na zmapování vzniku a průběhu pozemkové reformy v období první ČSR, přičemž poukazuje na význam reformy pro právní i obecnou historii současné České republiky.

Diplomová práce Martina Zikmunda je rozdělena do osmi kapitol, Úvodu a Závěru. V „Úvodu“ diplomant zdůvodňuje, proč si dané téma zvolil za předmět své diplomové práce. První kapitola „Situace před pozemkovou reformou“ krátce popisuje vlastnické vztahy k půdě v době předcházející pozemkové reformě, přičemž statisticky dokládá poměr mezi jednotlivými pozemkovými vlastníky. Vytváří tak obraz majetkových vztahů k půdě po rozpadu Rakousko-Uherského soustátí.

Druhá kapitola „Právní úprava pozemkové reformy“ tvoří jádro diplomové práce. Nejprve se diplomant věnuje analýze požadavků jednotlivých politických stran a seskupení na úpravu držby půdy a následně na pozemkovou reformu. Podrobně pak předkládá názory jednotlivých politických stran (Sociální demokracie, Česká strana socialistická, Agrární strana, Československá strana lidová, Československá národní demokracie, Živnostenská stran) a hnutí (Velkostatkáři) na proces přeměny vlastnických vztahů k půdě. Následuje pak část věnovaná procesu tvorby zákonů pozemkové reformy z hlediska jejich obsahu, tedy stanovení jaké části pozemkového majetku budou předmětem zaboru, jak velká rozloha majetku bude rozhodující pro zábor a jak velká bude náhrada za zabraný majetek. Následuje pak popis jednotlivých zákonů (zákon o obstavení velkostatků č. 32/1918 Sb. z. a n., záborový zákon 215/1919 Sb. z. a n., přidělový zákon č.81/1920 Sb. z. a n., náhradový č.329/1920 Sb. z. a n.) na jejichž základě reforma proběhla.

Třetí kapitola nazvaná „Přechodné akce pozemkové reformy“ se zabývá dalšími zákony, které vytvářely podmínky pro provedení reformy jako např. zákon č. 318/1919 Sb. z. a n. o zajištění půdy drobným pachtýřům a dalšími prováděcími zákony.

Čtvrtá kapitola „Realizace pozemkové reformy v praxi“ popisuje vlastní průběh přidělového řízení a úlohu jednotlivých orgánů odpovědných za průběh reformy.

Pátá kapitola „Sociální zabezpečení zaměstnanců dotčených pozemkovou reformou“ se věnuje otázkám spojeným se sociální rovínou pozemkové reformy, kterou upravoval jak náhradový zákon ve své páté části tak i další normativní akty.

Šestá kapitola „Finanční orgány pozemkové reformy“ přibližuje otázku subjektů provádějících pozemkovou reformu. Zdůrazňuje, že základem finančně právní úpravy byl záborový zákon, který svěřil výkon finančních operací vyplývajících z daného zákona veřejnoprávním úvěrním ústavům. Dále pak si diplomant všímá úlohy Státního pozemkového úřadu a úvěrového zákona, který umožnil vytvoření Náhradové banky, Všeobecného fondu pro podporu vnitřní kolonizace, Fondu československých legionářů.

Sedmá kapitola „Kritika pozemkové reformy“ shrnuje ohlasy pozemkové reformy ve společnosti, zejména její kritické hodnocení z pohledu velkostatkářů i politických stran. Zdůrazňuje, že v některých případech se ozývali i kritiky z řad příznivců reformy směřující ke kritice činnosti jednotlivých orgánů apod.

Osmá kapitola „Výsledky pozemkové reformy“ stručně rekapituluje přínos reformy.

V „Závěru“ pak diplomant bilancuje a hodnotí přínos práce z pohledu novodobých i současných právních dějin.

Celkem tato práce zahrnuje 94 stran textu a má celkem 214 poznámek pod čarou a po formální stránce tedy splňuje všechna kritéria kladená na diplomové práce. Obsahuje i přehledný seznam použité literatury a právních norem.

Autor při zpracování své práce bohatě využíval soudobou literaturu. Tato skutečnost se pozitivně odrazila ve způsobu zpracování i v kvalitě diplomové práce. Práci celkově hodnotím jako zdařilou a doporučuji ji k ústní obhajobě.

Navrhuji, aby u ústní obhajoby byly případně probrány následující otázky:

1. Zhodnocení naší pozemkové reformy v kontextu vývoje v ostatních zemích Evropy.
2. Srovnání první a druhé pozemkové reformy.

V Praze dne 8. 12. 2014

JUDr. Petra Skřejpková, PhD.